

Resumé av projektets slutrapport

Nätverksprojektet för de sex största städerna för att främja likabehandling

De sex största städernas nätverksprojekt för att främja likabehandling var ett projekt som genomfördes av Kommunförbundet och finansierades av Statsrådets kansli. Det baserade sig på Statsrådets handlingsprogram¹ (2024) för att bekämpa rasism och främja likabehandling. Projektet genomfördes på lokal nivå under perioden 1/2025–7/2026 och fokuserade på utvecklingen av arbetet mot rasism inom Finlands sex största städer (Helsingfors, Esbo, Tammerfors, Vanda, Åbo och Uleåborg). Projektets mål var bland annat att utveckla de sex största städernas kompetens och nätverkande i likabehandlingsfrågor samt att sprida de lärdomar som identifierats i nätverkssamarbetet till kommunsektorn på ett bredare plan.

Det centrala målet med projektet var att stärka samarbetet och informationsutbytet mellan de sex största städerna i frågor som rör likabehandling, särskilt när det gäller arbetet mot rasism. Målet främjades genom regelbundna projektmöten fyra till fem gånger per år, där man diskuterade städernas aktuella arbete kring likabehandling. Dessutom fördjupade sig projektet i tre större temahelheter, som beskrivs närmare på sidorna 2–4 nedan.

Rasism och annan diskriminering i Finland

I Finland upplever man mycket rasism och annan diskriminering inom olika livsområden. Det är ett omfattande fenomen vars konsekvenser sträcker sig från individnivå till hela samhället.² I en jämförelse mellan EU-länderna som publicerats av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter var diskriminering på grund av etnisk bakgrund, hudfärg och invandrarbakgrund vanligare på många håll i Finland än i EU-länderna i genomsnitt, och Finland var högst upp bland de granskade länderna när det gäller förekomsten av rasistiska trakasserier och våld.³ Det är viktigt att notera att rasism och annan diskriminering inte bara drabbar etniska minoriteter eller invandrare utan också

¹ Statsrådet 2024, *Ny fart på arbetet för likabehandling i Finland: Statsrådets handlingsprogram för att bekämpa rasism och främja likabehandling* <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/server/api/core/bitstreams/0e727d2e-b0cc-42f2-a4e6-a04f4933da92/content>.

² Diskrimineringsombudsmanen 2024, *De nyaste forskningsresultaten betonar behovet att utrota rasism och främja likabehandling* <https://yhdenvertaisuusvaltuutettu.fi/sv/-/de-nyaste-forskningsresultaten-betonar-behovet-att-utrota-rasism-och-framja-likabehandling>; Finlands Röda Kors 2026, *Undersökning av Röda Korset: Majoriteten av invånarna i Finland anser att rasism försämrar säkerheten i samhället* <https://www.rodakorset.fi/nyheter/2026/undersokning-av-roda-korset-majoriteten-av-invanarna-i-finland-anser-att-rasism-forsamrar-sakerheten-i-samhallet/>.

³ Rapporten granskade rasistisk diskriminering och trakasserier som drabbar personer av afrikansk härkomst i 13 EU-länder. European Union Agency for Fundamental Rights 2018, *Att vara svart i EU: Europeiska unionens andra undersökning av minoriteter och diskriminering*, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2019-being-black-in-the-eu-summary_sv.pdf.

till exempel personer med funktionsnedsättning, romer, sexuella minoriteter och könsminoriteter. Synlig eller dold diskriminering hindrar olika grupper från att delta fullt ut i samhället och äventyrar deras rättigheter.

Att de ovan beskrivna fenomenen är så vanliga understryker behovet av att fortsätta arbetet med att få bukt med rasism och annan diskriminering samt att vidta ännu mer aktiva åtgärder. Aktiv antirasistisk verksamhet bör stärkas och genomföras systematiskt och långsiktigt inom alla samhällsområden. Kommunerna har en särskilt viktig roll i detta arbete, eftersom de ansvarar för många av de dagliga tjänsterna och skapar förutsättningar för jämlikhet på lokal nivå. Med tanke på Finlands välfärd och sociala hållbarhet är det nödvändigt att säkerställa att rättigheter, jämlikhet och likabehandling förverkligas för alla kommuninvånare. I detta sammanhang spelar framför allt de sex största städerna en viktig roll som utvecklare och vägvisare.

Temahelheter som genomförts inom projektet:

1. Informationsmaterial om rasism för kommunala beslutsfattare (2025)

Målet med det informationspaket som planerades inom projektet våren 2025 var att ge de förtroendevalda i fullmäktige information om rasism med hjälp av termer, lagstiftning och anvisningar. Sammanställningen gav verktyg och exempel för det antirasistiska arbetet i fullmäktige och anvisningar gällande fullmäktigeledamöternas verksamhetskultur, växelverkan och respekt för varandra. Målet var att hjälpa beslutsfattarna att fatta beslut som bygger på likabehandling, att förstå kommunens roll i främjandet av likabehandling och i förebyggandet av diskriminering samt att stärka den gemensamma begreppsapparaten och lägesbilden. Informationspaketet användes vid de allmänna introduktionerna för förtroendevalda under 2025.

> **Bekanta dig med informationspaketet:** [Rasism – infopaket för kommunala beslutsfattare.pdf](#)

2. Enkät om god praxis i arbetet mot rasism samt skriftlig sammanställning (2025)

Inom projektet genomfördes i oktober 2025 en enkät som riktades till anställda i de sex största städerna, där avsikten var att kartlägga vilket slags arbete mot rasism som görs inom olika sektorer, tjänster och förvaltningsområden samt att utreda hur arbetet borde utvecklas i framtiden. I svaren betonades konkreta praktiska exempel. Vid urvalet av tillfrågade betonades förtrogenhet med arbete mot rasism, och sammanlagt 38 svar kom in. En skriftlig sammanställning gjordes utifrån svaren i slutet av 2025.

Att samla in god praxis i arbetet mot rasism ansågs vara viktigt eftersom motsvarande material inte tidigare har samlats in i de sex största städerna i Finland. Avsikten med

sammanställningen var att ge en liten inblick i de verksamhetsmodeller som används i städerna och stödja identifieringen av utvecklingsbehov särskilt med tanke på informationsgången samt de anställdas kompetens och utbildning. Genom sammanställningen ville man också underlätta spridningen av fungerande modeller och bidra till att göra arbetet mot rasism i de finländska kommunerna mer effektivt.

Om arbetet mot rasism i de sex största städerna:

Arbete mot rasism sker på många plan.

Arbetet främjas som en del av städernas strategier, likabehandlingsplaner och tvärasektoriella samarbete. I beslutsfattandet utnyttjas erfarenhetsbaserad kunskap och delaktighetsfrämjande metoder.

I de sex största städerna tillämpas flera fungerande metoder.

Verksamhetsmodeller som främjar likabehandling används inom olika tjänster, och samarbete bedrivs med organisationer, sammanslutningar och myndigheter. Städerna har också anvisningar och rapporteringskanaler för att man ska kunna ingripa i rasism och annan diskriminering.

Utvecklingsbehov har identifierats.

Arbetet behöver stärkas på många plan: målen och uppföljningen behöver förtydligas, ledningens engagemang ökas, utbildningarna utvidgas och jämlika tjänster samt stödstrukturer för diskrimineringssituationer utvecklas.

Arbetet mot rasism sker fortlöpande och långsiktigt.

Arbetet kräver strukturella lösningar, ökad kompetens och konsekvent genomförande på alla nivåer.

> Bekanta dig med sammanställningen jämte resumé på Kommunförbundets webbplats:

[Nätverksprojektet för de sex största städerna för att främja likabehandling | Kommunförbundet.fi](https://kommunforbundet.fi)

3. Kampanj under veckan mot rasism (2026)

Inom projektet genomfördes en kampanj på sociala medier under veckan mot rasism i mars 2026. Kommunförbundet och de sex största städerna hade möjlighet att genomföra kampanjen i samarbete med Finlands Röda Kors, som ansvarar för den riksomfattande samordningen av veckan mot rasism. Samarbetet bestod av två delar. Den första delen

omfattade material som alla kommuner kunde ladda ner och distribuera fritt: innehåll för sociala medier, affischer, material för digitala skärmar samt materialpaket som riktar sig direkt till skolor och ungdomsarbete. Den andra delen av samarbetet bestod av material för sociala medier som var avsett för de sex största städerna och som gav information om Kommunförbundets och de sex största städernas gemensamma front i arbetet mot rasism. Syftet med materialet var att stärka de sex största städernas gemensamma budskap, öka synligheten för arbetet mot rasism och lyfta fram städernas engagemang för att främja likabehandling.

Som en del av kampanjen under veckan mot rasism genomfördes också ett samarbete med opinionsbildare på sociala medier finansierat av Kommunförbundet. Opinionsbildarna publicerade innehåll på Instagram och Tiktok som hänförde sig till temat för veckan mot rasism. Opinionsbildarna var Henriikka Pasanen och Fardus Hassan och de lyfte fram vikten av arbetet mot rasism och det aktuella i veckans tema.

> Bekanta dig med Kommunförbundets kampanjsida för veckan mot rasism: [Kampanjen mot rasism och temaveckan 16–22.3.2026 – ingrip i rasism | Kommunförbundet.fi](#)

Projektets effekter

Projektet kring arbetet mot rasism som riktade sig till de sex största städerna var särskilt viktigt, eftersom dessa städer befolkningsmässigt är de största och mest mångfaldiga städerna i Finland. De verksamhetsformer, budskap och förfaranden som skapats i dem når ut till stora grupper av människor och fungerar ofta som exempel även för andra kommuner. Det aktiva deltagandet från de sex största städernas sida stärker synligheten för arbetet mot rasism på nationell nivå och visar att främjandet av likabehandling är ett viktigt strategiskt och gemensamt mål i städerna.

Projektets effektivitet märks framför allt i form av ett stärkt samarbete, ökat informationsutbyte och en gemensam lägesbild. Det regelbundna projektarbetet under ett och ett halvt års tid gav deltagarna möjlighet att dela erfarenheter, identifiera utvecklingsbehov och lära sig av varandra. Detta stöder utvecklingen av arbetet mot rasism i kommunerna och gör det lättare att rikta åtgärderna på ett mer effektivt sätt. Samarbetet och informationsutbytet mellan de sex största städerna kommer att fortsätta även efter projektens slut.

De material, studier och kampanjer som producerades genom projektet bidrog också till att öka medvetenheten om fenomen som rör rasism och hur de kan förebyggas. Tack vare kommunikationsåtgärderna nåddes även kommuninvånarna i stor utsträckning, vilket främjar en positiv diskussionskultur och stärker jämlikheten i vardagen. Det framtagna materialet kommer att stå till kommunernas och andra aktörers förfogande också efter att projektet avslutats och kan utnyttjas i större utsträckning inom kommunsektorn. På så sätt stöder det innehåll som utvecklats inom projektet ett fortsatt arbete mot rasism och erbjuder konkreta verktyg för att främja likabehandlingsarbetet även i framtiden.